

CZU: 378.091.26:159.955:303.62

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7408497>

PERSPECTIVE METODOLOGICE ALE EVALUĂRII GÂNDIRII INDEPENDENTE A STUDENȚILOR

Valentina BOTNARI, Gabriela REPEȘCO

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Actualmente, gândirea independentă este solicitată în toate domeniile de activitate: economic, educațional, juridic, inginerie și construcții etc. În legătură cu acest fapt, apare necesitatea de evaluare și eventual de formare/ dezvoltare a acesteia. Totodată, literatura de specialitate oferă instrumente, dar și referențiale de evaluare modeste în acest sens. Articolul dat scoate în evidență aspectele metodologice ale evaluării gândirii independente a studenților. În această ordine de idei, sunt precizate aspectele definitorii ale evaluării din perspectiva modernă și sunt evidențiate calitățile pozitive esențiale ale gânditorilor independenți cărora li se oferă statut de criterii de evaluare a acestora. În lucrare sunt propuse o serie de instrumente de evaluare pertinente în cazul determinării nivelului de dezvoltare a gândirii independente, inclusiv chestionarul pentru evaluarea nivelului deținerii gândirii independente, care a fost elaborat și este în proces de validare. Chestionarul oferă o imagine de ansamblu asupra aspectelor individuale antrenate în procesul de învățare a subiectului ce cuprinde 20 de itemi, având ca fundamentare teoretică în prioritate conținutul structural al gândirii independente a studenților.

Cuvinte-cheie: *evaluare, instrumente de evaluare, gândire independentă, gânditor independent, independență, autonomie, învățare.*

METHODOLOGICAL PERSPECTIVES OF THE ASSESSMENT OF STUDENTS' INDEPENDENT THINKING

Currently, independent thinking is required in all fields of activity: economic, educational, legal, engineering and construction, etc. In connection with this fact, there is a need for its evaluation and possibly its training/development. At the same time, the specialized literature offers tools, but also modest evaluation references in this regard. The given article highlights the methodological aspects of the assessment of students independent thinking. In this line of ideas, the defining aspects of evaluation from the modern perspective are specified and the essential positive qualities of independent thinkers are highlighted and given status as criteria for their evaluation. In the paper, a series of relevant evaluation tools are proposed in the case of determining the level of development of independent thinking, including the questionnaire for evaluating the level of possession of independent thinking, which was developed and is in the process of validation. The questionnaire provides an overview of the individual aspects trained in the learning process of the subject, which includes 20 items, with the theoretical foundation in priority – the structural content of students' independent thinking.

Keywords: *assessment, assessment tools, independent thinking, independent thinker, independence, autonomy, learning.*

Introducere

Evaluarea din perspectiva modernă apreciază subiecții în raport cu o normă bine stabilită. Norma de referință, precum și criteriile de apreciere sunt clar formulate, cunoscute atât de către evaluator, cât și de cel evaluat. În scopul monitorizării evoluției progresive a unui fenomen este oportun să apelăm la următoarele tipuri de evaluare: inițială, curentă și finală. Focusarea pe rezultat și proces, pe diagnosticare și ghidare, pe aspectul calitativ și nu doar cantitativ reprezintă dezideratul unei evaluări moderne de calitate. În acest sens, este primordial să ne bazăm pe următoarele caracteristici ale evaluării: validitate, credibilitate, transparență, accesibilitate, fezabilitate, exigență. O posibilă definiție a evaluării de calitate se centrează pe abordarea evaluării ca proces ce susține și promovează învățarea pentru toți formabilii, stimulează gândirea independentă, gândirea critică și creativă, prin crearea situațiilor autentice de evaluare în baza prestației formabililor, precum și a produselor realizate.

Actualmente ne confruntăm cu provocări majore care solicită o gândire modernă, categorie în care se includ gândirea independentă, gândirea critică, gândirea creativă etc. Anume aceste tipuri de gândire oferă oportunități și dimensiuni pentru a evalua orice situație, criză sau provocare întâmpinată. Deținerea tipului de gândire independentă reprezintă o necesitate pentru formabilii care își propun rezultate remarcabile în orice domeniu de activitate. În urma studierii literaturii de specialitate, putem afirma că gândirea independentă reprezintă procesul de a acorda sens lumii pe baza propriilor constatări și experiențe, mai degrabă decât în funcție de opiniile și poziția altora. Gândirea independentă semnifică abilitatea de a avea încredere în pro-

priile judecări emise, realizând observații și concluzii individuale cu intenția de a nu fi influențat sau a depinde de alții. Formabilii, în cadrul orelor, au două opțiuni: fie ascultă în liniște explicația formatorului și sunt de acord fără ulterioare semne de întrebare sau apelează la surse externe și mai apoi, în urma unor documentări mai aprofundate vis-à-vis de problemele abordate, își formează o opinie proprie.

Gânditorii independenți sunt persoane analitice și dotate cu spirit activ, care își formează propriile opinii, gânduri și rareori adoptă o poziție opusă în mod intenționat, fără a fi analizată minuțios. În mod firesc, sunt încrezători în sine și nu se lasă provocați de conflicte și critici. Ei sunt foarte conștienți de propriile forțe și nu au nicio îndoială cu privire la abilitățile lor, respectiv au tendința de a performa mai bine la chestionare, discuții și dezbateri, în timp ce natura lor independentă îi va motiva să-i ajute pe alții cum să învețe într-un mod eficace. Persoanele care dețin un nivel ridicat de gândire independentă nu au intenția neapărat să fie diferiți, dar nici nu manifestă frică sau retenție în această direcție. Sunt în permanență deschiși spre inovație și descoperire, acest lucru provocând o transformare continuă a propriei personalități.

În cazul evaluării produsului activității de către formator, persoanele ce manifestă un nivel ridicat de gândire independentă mereu vor pune întrebări, vor identifica greșelile și vor căuta explicații, argumentări care confirmă aprecierea sau calificativul acordat de către evaluator. Sunt cei care solicită un proces de evaluare cât mai transparent și vor aștepta ca deciziile și pozițiile cadrului didactic să fie însoțite de raționamente reale bazate pe judecări concludente.

În spațiul european și în cel american se vehiculează tot mai des ideea despre necesitatea de a forma specialiști cu nivel înalt de gândire independentă, autonomă, critică și creativă. Or, gândirea independentă este solicitată în toate domeniile de activitate: economic, educațional, juridic, inginerie și construcții etc. Spre exemplu, unul dintre liderii pentru *Center for Product Creation in Automotive & Mobility, and the North American, leader for design, engineer, build in Operations at Boston Consulting Group*, Loh Andrew [8], menționează în articolele sale despre necesitatea de creștere a generațiilor de copii cu nivel înalt de gândire independentă și dezvoltarea abilităților necesare pentru exercitarea tipului dat de gândire, menționând o serie de calități pozitive esențiale ale gânditorilor independenți:

- *Persistență*: gânditorii independenți nu vor lăsa niciodată sarcini nefinalizate. Astfel, aceștia vor manifesta voință și motivație maximă pentru a finaliza orice sarcină începută.
- *Încrederea în sine*: gânditorii independenți dețin un nivel înalt al încrederii în sine, acest lucru având un impact semnificativ asupra performanțelor proprii. Încrederea în sine se axează pe obținerea performanțelor de perspectivă, având conexiuni puternice cu experiențele și achizițiile anterioare, referindu-se la încrederea în potențialul acestora de a face față cu succes provocărilor cotidiene.
- *Determinare și motivație*: gânditorii independenți sunt exemple de determinare și motivație, ei manifestă un nivel decizional sporit atunci când se implică în varii tipuri de activități, proiecte sau sarcini în grup.
- *Voință*: gânditorii independenți manifestă voință puternică, fapt ce îi ajută să-și mențină calmul și echilibrul în situațiile tensionate, acest lucru fiind necesar pentru demararea unei acțiuni și continuarea ei, în pofida obstacolelor care apar, până la atingerea finalităților planificate fie cu scopul de a stopa potențialele acțiuni ce ar putea provoca repercusiuni neplanificate.
- *Conștientizarea de sine*: gânditorii independenți sunt conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul lor. Această calitate a conștientizării de sine îi protejează de potențialele pericole și intervenții neprevăzute.

Deținerea calităților anterior menționate incită dezvoltarea unei gândiri inovatoare, autonome care îi susține pe formabili în promovarea independenței în gândire, acțiune și limbaj. Acest fapt provoacă, de asemenea, subiecții să-și autoevalueze oportunitățile tipului predominant de gândire și să intensifice restricțiile, limitele pe care le-a stabilit tipul actual de gândire.

Formabilii implicați în activitatea de învățare urmează să-și perfecționeze și să-și dezvolte noi competențe. Totodată, învățarea ar putea deveni mai productivă atunci când subiecții își folosesc puterea de raționament pentru a raporta informații și fapte împreună sau pentru a rezolva probleme folosind puterea imaginației și deducției.

În urma studiului literaturii de specialitate am selectat trei instrumente de evaluare care urmează a fi utilizate în cazul actualei cercetării axate pe *dezvoltarea gândirii independente a studenților în contextul învățării transformative*, și anume:

1. Chestionarul „*Cât de independent în gândire sunteți?*” (după B.Potter, versiune adaptată) [9];

2. *Test pentru determinarea gradului de independență* (după A.Карелин, versiune adaptată) [13, p.403-404];

3. *Chestionar de evaluare a autonomiei personale* (după M.Albu) [1, p.4].

Menționăm că instrumentele enumerate mai sus nu ne permit, spre regret, să evaluăm toate dimensiunile gândirii independente, fapt ce ne-a solicitat elaborarea și validarea unor noi instrumente.

Astfel, fiind constrânși de această situație, ne-am propus să elaborăm și să validăm *Chestionarul pentru evaluarea nivelului deținerii gândirii independente*.

Realizarea obiectivului enunțat a demarat de la premisa elaborării itemilor chestionarului, bazându-ne pe caracteristicile esențiale ale gândirii independente a studenților deduse în baza studierii literaturii de specialitate.

Scopul chestionarului: determinarea nivelului deținerii gândirii independente a studenților.

Instrucțiuni cu privire la completarea chestionarului: Chestionarul dat oferă o evaluare rapidă a nivelului deținerii gândirii independente. Întrebările chestionarului scot în evidență o imagine de ansamblu despre nivelul gândirii independente proprii. Reflectați asupra modului propriu de luare a deciziilor și de formulare a opiniilor, apoi, pentru fiecare afirmație, selectați răspunsul caracteristic pentru Dvs. Nu există răspunsuri corecte sau eronate. Selectați sincer și direct modul care vă caracterizează cel mai exact cum vă simțiți și vă comportați de obicei. Vă asigurăm că răspunsurile Dvs. sunt confidențiale, de aceea vă rugăm să fiți cât mai verosimili în selectarea variantelor de răspuns.

Citiți cu atenție fiecare întrebare pentru a putea completa corect și cu exactitate chestionarul. Întrebările chestionarului sunt cu variante de răspuns, unde se solicită încercuirea/selectarea răspunsului pentru care optați Dvs.

Tabelul 1

Chestionar pentru evaluarea nivelului deținerii gândirii independente

Nr. d/o	Itemi	Punctaj acumulat
<i>A. FORMELE ȘI OPERAȚIILE GÂNDIRII</i>		
1.	De obicei, în cazul confruntării cu situații noi se apelează la analiză și sinteză. În atare situații întâlniți dificultăți? Indicați în ce măsură: <ul style="list-style-type: none"> • <i>la operarea cu noțiuni:</i> <ol style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	0 pct. 1 pct. 2 pct. 3 pct. 4 pct. 5 pct.
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>la elaborarea judecăților de valoare:</i> <ol style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	0 pct. 1 pct. 2 pct. 3 pct. 4 pct. 5 pct.
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>la emiterea raționamentelor inductive și deductive, valorificând judecata de valoare:</i> <ol style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	0 pct. 1 pct. 2 pct. 3 pct. 4 pct. 5 pct.

2.	În ce măsură vă reușește să aplicați varii operații și varii forme ale gândirii în același moment? a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc	5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
3.	În cazul operării cu noțiuni, judecăți de valoare, raționamente, în ce măsură solicitați suportul colegilor sau al cadrului didactic? a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc	0 pct. 1 pct. 2 pct. 3 pct. 4 pct. 5 pct.
4.	Indicați în ce moment solicitați ajutor în cazul activizării operațiilor gândirii. a) deloc b) în cazul comparației c) în cazul generalizării și particularizării d) în cazul analizei și sintezei e) în cazul abstractizării și concretizării	5 pct. 2 pct. 2 pct. 1 pct. 1 pct.
5.	Ce operații ale gândirii vă ajută să detectați erori de noțiuni, judecăți, raționamente în argumente și sugestii? <i>Notă: Raționament – 1. Înlănțuire logică de judecăți, care duce la o concluzie. 2. Operație mentală cu ajutorul căreia din două sau mai multe judecăți se obține o judecată nouă, care decurge logic din primele [5].</i> a) negarea b) concretizarea logică c) particularizarea d) generalizarea e) abstractizarea f) comparația g) analiza h) sinteza	3 pct. 3 pct. 3 pct. 2 pct. 2 pct. 2 pct. 1 pct. 1 pct.
6.	Indicați ce tip de raționament utilizați în achiziționarea/ construirea argumentelor și ideilor inovative. a) raționament deductiv b) raționament inductiv	3 pct. 1 pct.
7.	În ce măsură vă reușește să realizați cu ușurință deducții valorice? a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc	5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
B. TIPOLOGIA GÂNDIRII		
8.	Care dintre tipurile de gândire indicate mai jos sunt promovate în instituția dvs. de învățământ? a) gândire independentă b) gândire creativă c) gândire inductivă, gândire deductivă și gândire analogică d) gândire reproductivă, gândire productivă și gândire critică	5 pct. 5 pct. 5 pct. 5 pct.

	<ul style="list-style-type: none"> e) gândire algoritmică și gândire euristică f) gândire pozitivă și gândire negativă g) gândire eficientă și neeficientă h) gândire vigیلă sau realistă i) gândire direcțională și gândire nedirecțională j) gândire divergentă și gândire convergentă k) gândire verticală și laterală 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 3 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 1 pct. 1 pct.
9.	<p>În ce măsură considerați indispensabil pentru educabilii din societatea modernă deținerea tipului de gândire independentă, creativă și critică?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
<i>C. CALITĂȚILE ȘI PARTICULARITĂȚILE GÂNDIRII</i>		
10.	<p>Atunci când vă confrunțați cu o dilemă dezorientantă, ce calități ale gândirii vă ajută să depășiți situația și să identificați soluția pertinentă?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) independența gândirii b) originalitatea gândirii c) spiritul critic d) flexibilitatea gândirii e) rapiditatea gândirii f) profunzimea gândirii g) vastitatea gândirii 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 5 pct. 3 pct. 2 pct. 2 pct. 2 pct. 1 pct.
11.	<p>În ce măsură libertatea și independența gândirii este valorică pentru personalitatea dvs.?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
12.	<p>Cu orice ocazie vă exprimați poziția originală, vă planificați personal orarul în realizarea activităților de autoexprimare?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
13.	<p>În executarea unor sarcini conform instrucțiunilor vă permiteți să fiți liber în acțiuni și să manifestați independență?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 4 pct. 3 pct. 2 pct. 1 pct. 0 pct.
14.	<p>În contexte de învățare transformativă, care particularități/calități individuale ale gândirii sunt mai semnificative pentru realizarea la nivel înalt a sarcinilor în cazul dvs.?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) independența gândirii b) originalitatea gândirii 	<ul style="list-style-type: none"> 5 pct. 5 pct.

	<ul style="list-style-type: none"> c) spiritul critic d) profunzimea gândirii e) flexibilitatea gândirii f) rapiditatea gândirii g) vastitatea gândirii 	<p>3 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>1 pct.</p>
15.	<p>Cât de mult vă reușește să acționați independent conform propriilor idei, judecăți, valori fără a fi influențat de convingerile și experiențele celor din jur?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<p>5 pct.</p> <p>4 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>1 pct.</p> <p>0 pct.</p>
<i>D. EXPERIENȚE DE VALORIFICARE A GÂNDIRII INDEPENDENTE</i>		
16.	<p>Cum procedați de obicei în cazul situațiilor - problemă? Ieșiți din zona dumnea-voastră de confort și încercați să vedeți problemele ca pe o provocare, adoptând în rezolvarea acestora perspective diferite și originale?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<p>5 pct.</p> <p>4 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>1 pct.</p> <p>0 pct.</p>
17.	<p>Atunci când vi se oferă o problemă euristico-creativă, cum procedați în rezolvarea acesteia:</p> <p><i>Notă: Problemă euristico-creativă se caracterizează printr-un grad mare de ambiguitate.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) încercați să realizați o concretizare logică b) apălați la sinteză c) apălați la comparație d) realizați mai întâi analiza problemei e) amânați rezolvarea pentru mai târziu 	<p>5 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>0 pct.</p>
18.	<p>În ce măsură cadrele didactice încurajează și creează contexte pertinente de manifestare a gândirii independente a studenților?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie d) în mică măsură e) în foarte mică măsură f) deloc 	<p>5 pct.</p> <p>4 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p> <p>1 pct.</p> <p>0 pct.</p>
19.	<p>Ce acțiuni întreprindeți dvs. personal pentru autodezvoltarea gândirii independente?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) vă implicați în varii activități ce necesită exercitarea gândirii independente b) apălați la cele mai originale căi de rezolvare a problemelor c) puneți la îndoială pozițiile colegilor în lipsa argumentelor care certifică faptele respective d) alte variante de răspuns 	<p>5 pct.</p> <p>3 pct.</p> <p>2 pct.</p>
20.	<p>În ce măsură diversitatea contextelor de învățare transformativă vă oferă oportunități de reflecție asupra convingerilor personale și modului de gândire?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în foarte mare măsură b) în mare măsură c) într-o măsură medie 	<p>5 pct.</p> <p>4 pct.</p> <p>3 pct.</p>

d) în mică măsură	2 pct.
e) în foarte mică măsură	1 pct.
f) deloc	0 pct.

Numele și prenumele (cod): _____

Facultatea: _____

Grupa: _____

Anul de studii: _____

Chestionarul oferă o imagine de ansamblu asupra aspectelor individuale antrenate în procesul de învățare a subiectului ce cuprinde 20 de itemi, având ca fundamentare teoretică în prioritate conținutul structural al gândirii independente la studenți. Astfel, la elaborarea acestor itemi s-a ținut cont de următorii indicatori: *A. Formele și operațiile gândirii; B. Tipologia gândirii; C. Calitățile și particularitățile gândirii; D. Experiențe de valorificare a gândirii independente.*

Subiecții implicați în cercetare selectează prin bifare (✓) sau subliniere varianta de răspuns ce-l caracterizează cel mai bine pe o scală cu șase niveluri: a) în foarte mare măsură; b) în mare măsură; c) într-o măsură medie; d) în mică măsură; e) în foarte mică măsură; f) deloc, cu unele excepții în cazul unor întrebări unde se solicită răspunsuri concrete (4, 5, 6, 8, 10, 14, 17, 19).

În cazul *itemilor cu cotare directă* (2, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 20) se acordă următorul punctaj: 0 = „deloc”; 1 = „în foarte mică măsură”; 2 = „în mică măsură”; 3 = „într-o măsură medie”; 4 = „în mare măsură”; 5 = „în foarte mare măsură”. Pentru *itemii cu cotare inversă* (1.1, 1.2, 1.3, 3) se acordă următorul punctaj: 5 = „deloc”; 4 = „în foarte mică măsură”; 3 = „în mică măsură”; 2 = „într-o măsură medie”; 1 = „în mare măsură”; 0 = „în foarte mare măsură”.

Tabelul 2

Repartizarea punctajului pe indicatori la chestionarul pentru evaluarea nivelului deținerii gândirii independente

<i>A. Formele și operațiile gândirii</i>											
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
1.1.	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.	5 pct.					
1.2.	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.	5 pct.					
1.3.	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.	5 pct.					
2.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
3.	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.	5 pct.					
4.	5 pct.	2 pct.	2 pct.	1 pct.	1 pct.						
5.	3 pct.	3 pct.	3 pct.	2 pct.	2 pct.	2 pct.	1 pct.	1 pct.			
6.	3 pct.	1 pct.									
7.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
<i>B. Tipologia gândirii</i>											
8.	5 pct.	5 pct.	5 pct.	5 pct.	5 pct.	3 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	1 pct.	1 pct.
9.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
<i>C. Calitățile și particularitățile gândirii</i>											
10.	5 pct.	5 pct.	3 pct.	2 pct.	2 pct.	2 pct.	1 pct.				
11.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
12.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					

13.	5 pct.	4 pct.	3pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
14.	5 pct.	5 pct.	3pct.	3 pct.	2 pct.	2 pct.	1 pct.				
15.	5 pct.	4 pct.	3pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
<i>D. Experiințe de valorificare a gândirii independente</i>											
16.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
17.	5 pct.	3 pct.	2 pct.	2 pct.	0 pct.						
18.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					
19.	5 pct.	3 pct.	2 pct.								
20.	5 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.	1 pct.	0 pct.					

Pentru interpretarea rezultatelor este necesar să determinați punctajul acordat pentru fiecare variantă de răspuns selectată și să însumați aceste puncte. În dependență de punctajul total obținut, notat prin P_{tot} , veți primi semnificația acestuia și nivelul deținerii gândirii independente: nivel înalt de gândire independentă – $P_{tot} \geq 106$ pct.; nivel mediu de gândire independentă – P_{tot} cuprins între 80 pct. și 105 pct.; nivel scăzut de gândire independentă – $P_{tot} \leq 79$ pct.

Concluzii

În concluzie, putem afirma că procesul de evaluare a gândirii independente este unul complex și necesită o atenție deosebită din partea evaluatorilor, acestora solicitându-li-se să fie preocupați continuu de calitatea și obiectivitatea evaluării formabililor. În acest caz, este oportun a deține un referențial de evaluare cât mai transparent, a identifica cele mai eficiente, valide și variate instrumente de evaluare. În această ordine de idei, putem menționa că evaluatorii care plasează în topul achizițiilor academice gândirea independentă cu statutul de „catalizator” al cuceririi de către studenți a rezultatelor academice de calitate au toată certitudinea că-și vor acoperi expectanțele.

Referințe:

- ALBU, M., PORUMB, M. *Personalitate și interese*. Vol.4. Cluj-Napoca, 2009. 285 p. ISBN 978-973-7973-73-3
- BOTNARI, V., REPEȘCO, G. Potențialul învățării transformative în dezvoltarea gândirii independente la adolescenți. În: *Materialele Conferinței republicane a cadrelor didactice „Performanțele moderne ale personalității în devenire și perspectivele formării de calitate a actanților educaționali”*. Vol.4. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2020, p.47-54 ISBN 978-9975-76-301-1
- CIOLAN, L. *Învățarea integrată*. Iași: Polirom, 2008. 280 p. ISBN 973-46-1034-1
- Crearea unor sisteme de educație reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel național, local și de unitate școlară. Disponibil: <https://www.unicef.org/romania/media/2836/file/Crearea%20unor%20sisteme%20de%20educa%C5%A3ie%20reziliente%20%20C3%AEEn%20contextul%20pandemiei%20de%20COVID-19.pdf> [Accesat: 30.04.2021]
- Dicționar explicativ al limbii române. Ediția a II-a. București: Univers Enciclopedic, 1998. 1192 p.
- JOIȚA, E. *Formarea pedagogică a profesorului: instrumente de învățare constructiv - constructivistă*. București: EDP, 2008. 400 p.
- KNUD, I. *Teorii contemporane ale învățării. Autori de referință*. București: Trei, 2014. 429 p. ISBN 978-606-719-371-8
- LOH, A. *Raising Independent Thinking Children*. Disponibil: <http://www.brainy-child.com/articles/independent-thinking-children.shtml>. [Accesat: 30.08.2022]
- POTTER, B. *How independent thinking are you?* Disponibil: <https://www.docpotter.com/thifor-test.html>. [Accesat: 31.08.2022]
- REPEȘCO, G. Aspecte metodologice ale dezvoltării gândirii independente în contextul învățării transformative. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Învățământ superior: tradiții, valori, perspective”*. Vol.I. Chișinău, 2021, p.260-268. ISBN 978-9975-76-361-5
- TAYLOR, E.W. Transformative learning theory. In: S.B. Merriam (Ed.). *Third update on adult learning theory. New Directions for Adult and Continuing Education*. San Francisco: Jossey-Bass, no.119, 2008.

12. *What does independent thinking mean?* Disponibil: <https://questionanswer.io/what-does-independent-thinking-mean/>. [Accesat: 30.08.2022]
13. КАРЕЛИН, А.А. *Большая энциклопедия психологических тестов*, с.403-404. Disponibil: <https://studfile.net/preview/2261284/page:51/> [Accesat: 08.02.2022]

Date despre autori:

Valentina BOTNARI, doctor, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

E-mail: valentina_botnari@yahoo.com

ORCID: 0000-0002-1190-9346

Gabriela REPEȘCO, doctorandă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

E-mail: gabrielarepesco@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9661-6886

Prezentat la 26.10.2022